

Vaste commissie voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid
Binnenhof 1a
2513 AA Den Haag

Datum: 20 september 2018
Kenmerk: KW.18.0920
Telefoonnummer: (088) 711 4834
Betreft: Inbreng CAK rondetafelgesprek "De overheid als schuldeiser"

Geachte leden van de commissie,

Wij danken u voor uw uitnodiging om, samen met andere publieke dienstverleners, deel te nemen aan het rondetafelgesprek "De overheid als schuldeiser". Graag voldoen wij aan uw verzoek om vooraf een korte schriftelijke inbreng te leveren op een drietal thema's:

1. Invulling maatschappelijk verantwoorde incasso
2. Samenwerking tussen overheidsdiensten
3. Invulling (vroeg)signalering schulden.

Het CAK is uitvoeringsorgaan van publieke bijdrageregelingen in het zorgdomein. De meest bekende daarvan zijn de wanbetalerspremie Zorgverzekeringswet (Zvw), de eigen bijdrage Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo), en de eigen bijdrage Wet langdurige zorg (Wlz). De wijze waarop het CAK deze premie/bijdragen oplegt en incasseert wordt bepaald door voornoemde wetten, lagere regelgeving en beleidsregels.

Ad 1 Invulling maatschappelijk verantwoorde incasso

Het CAK neemt, als onderdeel van de Rijksincassovisie, sinds begin 2018 deel aan de uitvoering van Clustering Rijksincasso (CRI), waarbij overheidsvorderingen van een aantal rijksdiensten bij elkaar worden gebracht in de dwangfase van het incassotraject. Dit voorkomt kostenverhogingen. De eerste ervaringen daarmee zijn positief. Tegelijkertijd vindt deze bundeling van overheidsvorderingen pas plaats in de laatste fase van de incassoketen, het deurwaarderstraject, nadat de – afzonderlijk uitgevoerde – minnelijke inningspogingen niet geslaagd zijn. Het CAK pleit ervoor te onderzoeken of een eerdere bundeling van overheidsvorderingen, reeds in de minnelijke fase, bij kan dragen aan een reductie van de schuldenproblematiek. Burgers met meervoudige (publieke) schulden zijn veelal het overzicht kwijt en komen niet meer tot rationele handelingen¹. Een eenvormige, eenduidige en zo mogelijk gezamenlijke benadering vanuit de overheid kan daarin tegemoet komen.

¹ WRR-Rapport "Weten is nog geen doen" (2017).

Het CAK werkt samen met partijen in het domein van de gemeentelijke schuldhulpverlening. Daartoe hebben het CAK en de NVVK een samenwerkingsconvenant gesloten waarbij minnelijke voorstellen vanuit de hulpverlener ter afwikkeling van de schuld altijd worden geaccepteerd.

Het CAK heeft als wettelijke opdracht onder meer de uitvoering van de wanbetalersregeling zorgpremie. Onze maatschappelijke opdracht daarbij is evenwel deze regeling voor zo min mogelijk burgers uit te voeren. Om die reden hebben het CAK en de zorgverzekeraars diverse wettelijke instrumenten om de uitstroom uit de regeling te maximaliseren, zoals:

- het treffen van een onderhandse betalingsregeling met de zorgverzekeraar;
- het sluiten van een stabilisatieovereenkomst of het treffen van een schuldregeling;
- het uitstromen van bijstandsgerechtigde wanbetalers;
- het uitstromen van wanbetalers onder bewind (bij VWS in voorbereiding).

Dit pallet aan flankerende beleidsmaatregelen heeft er aan bijgedragen dat het aantal wanbetalers Zvw de afgelopen jaren aanzienlijk is gedaald (stand 1 september 2018: 235.000).

Ad 2 Samenwerking tussen overheidsdiensten

Het CAK werkt intensief samen met de landelijke en lokale overheidsdiensten om schulden op te lossen en te voorkomen. Deze samenwerking krijgt onder meer vorm in de Manifestgroep (met o.a. UWV, SVB, BD, CJIB, DUO, CAK), het Kloosterhoeveberaad (VNG, gemeenten, grote uitvoerders) en binnen de SZW Programma's 'Brede schuldenaanpak' en 'Sociaal Domein'. Voorts werkt het CAK intensief mee aan tal van lokale experimenten op het terrein van de schuldenproblematiek, zoals bijvoorbeeld de City Deals eenvoudig maatwerk, SchuldenLab, en Gemeenschappelijke dienstverlening op locatie.

Grote uitvoerders hebben een intentieverklaring ontwikkeld gericht op toekomstige eenduidige handelwijzen van de overheid naar burgers om schulden te voorkomen en op te lossen. Voor de realisatie van deze intenties is het van belang om het vraagstuk van proportionele gegevensuitwisselingen tussen partijen nader te beschouwen. Overheidsdiensten beschikken binnen hun organisatie over gegevens van burgers die inzicht geven in het ontstaan van toekomstige achterstanden en schulden (voorspellers, live events). Gebruik en combinatie van deze gegevens stelt de gezamenlijke uitvoeringsorganen in staat om eerder hulp aan te bieden (preventie). Gegevensuitwisselingen daarover tussen partijen is thans niet mogelijk.

Ad 3 Invulling (vroeg)signalering schulden

(Vroeg)signalering en interventie draagt bij aan het voorkomen van een verdere schuldtoename. Om de gemeente in staat te stellen gericht contact met haar burgers te zoeken heeft het CAK vanaf 1 juli 2017 de bevoegdheid om de gegevens over de wanbetalers zorgpremie Zvw aan de gemeente te verstrekken. Inmiddels hebben 158 gemeenten daarvan gebruik gemaakt, dit betreft ca 60% van de wanbetalers in Nederland.

In het kader van de eigen bijdrageregelingen Wmo/Wlz wordt bij beginnende achterstanden telefonisch contact gezocht met de klanten om een oplossing te treffen en wordt, bij financiële problematiek, doorverwezen naar de gemeentelijke instanties. Actieve gegevenslevering over achterstanden Wmo/Wlz aan de gemeente om vroegtijdig te interveniëren is thans wettelijk niet mogelijk.

Bovenstaande lichten wij graag nader toe in het rondetafelgesprek.

Met vriendelijke groet,
CAK

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Daan Hoefsmit', is written over the printed name.

Daan Hoefsmit
Bestuurder